

Tlačová správa
Luxemburg 10. januára 2022

Podpora EÚ pre právny štát na západnom Balkáne mala malý dosah na zásadné reformy

Podľa novej správy, ktorú dnes uverejnil Európsky dvor audítorov (EDA), opatrenia EÚ mali pri presadzovaní zásadných reforiem v oblasti právneho štátu na západnom Balkáne len malý dosah. V tomto regióne prebehli niektoré reformy v technických a operačných oblastiach. Audítori uvádzajú, že v súvislosti s nedostatočnou politickou vôľou a nedostatočnou angažovanosťou však bola podpora EÚ vo veľkej miere nedostatočná na to, aby riešila pretrvávajúce problémy v oblastiach, ako je nezávislosť súdnictva, koncentrácia moci, politické zasahovanie a korupcia.

Albánsko, Čierna Hora, Severné Macedónsko, Srbsko a Turecko sú kandidátske krajiny a Bosna a Hercegovina a Kosovo sú potenciálni kandidáti na členstvo v EÚ. Všetky tieto krajiny však majú naďalej problémy v oblasti právneho štátu a základných práv. Už viac ako dve desaťročia ich EÚ podporuje pri uskutočňovaní ich programu reforiem. Pomoc EÚ je vybudovaná okolo dvoch vzájomne prepojených línií: finančná podpora (ktorá pre obdobie 2014 – 2020 predstavovala približne 700 mil. EUR) a politický dialóg. Cieľom správy EDA je zistiť, či tieto činnosti zodpovedali danej úlohe.

Priority EÚ v oblasti právneho štátu na západnom Balkáne sú jasné a vo všeobecnosti sa premietli do konkrétnych opatrení v rámci predstupového nástroja. Audítori však dospeli k záveru, že kľúčové riziká pre udržateľný vplyv jej činnosti sú i naďalej v nedostatočne miere zmierňované. Opatrenia na riešenie slabej administratívnej kapacity a politickej vôle, ktoré majú obidve zásadný význam, sú príliš málo a často neúčinné. Audítori okrem toho poukazujú na nekonzistentné uplatňovanie nevyhnutných podmienok financovania a realizácie projektov. Podobne EÚ len zriedka využíva možnosť pozastavenia pomoci, ak prijímateľ nedodržiava základné zásady demokracie, právneho štátu a dodržiavania ľudských práv. Audítori napokon poznamenávajú, že podpora EÚ pre občiansku spoločnosť nie je dostatočná na uspokojovanie potrieb odvetvia a väčšinou je založená na krátkodobých projektoch.

„Je zrejmé, že podpora EÚ pre právny štát na západnom Balkáne nebola úspešná a nepriniesla rozsiahle zmeny“, uviedol Juhan Parts, člen Európskeho dvora audítorov zodpovedný za túto správu. *„Skromný pokrok, ktorý sa dosiahol v priebehu posledných 20 rokov, ohrozuje celkovú*

Účelom tejto tlačovej správy je prezentovať hlavné body osobitnej správy Európskeho dvora audítorov. Úplné znenie správy je uverejnené na webovom sídle eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

udržateľnosť podpory EÚ v rámci prístupového procesu. “Nepretržité reformy strácajú dôveryhodnosť, keď nevedú k hmatateľným výsledkom.”

Ak sa zdá, že opatrenia EÚ prispeli k reformám, je to preto, že správy sa zvyčajne zameriavajú na kvantitatívne výstupy a nie v dostatočnej miere na to, čo sa pomocou reforiem skutočne podarilo dosiahnuť. Posúdenia výkonnosti vykonávané audítormi EÚ dávajú veľmi odlišný obraz. Vyplýva z nich, že pokrok v oblasti právneho štátu v tomto regióne bol vo všeobecnosti len obmedzený a udržateľnosť sa ukázala ako ťažko dosiahnuteľná. Napriek desaťročiam politickej podpory a finančnej pomoci EÚ pretrvávajú v mnohých krajinách západného Balkánu zásadné problémy. Patria medzi ne problémy s nezávislosťou súdnictva, bojom proti korupcii (ktorá je naďalej všadeprítomná) a slobodou prejavu.

Audítori odporúčajú, aby Európska komisia posilnila mechanizmus na presadzovanie reforiem v oblasti právneho štátu, zintenzívnila podporu pre nezávislé organizácie občianskej spoločnosti a nezávislé mediálne zdroje, užšie prepojila financovanie s pokrokom v oblasti právneho štátu a zlepšila podávanie správ a monitorovanie projektov.

Základné informácie

Označením „Kosovo“ nie sú dotknuté pozície k štatútu a označenie je v súlade s rezolúciou Bezpečnostnej rady OSN č. 1244/1999 a so stanoviskom Medzinárodného súdneho dvora k vyhláseniu nezávislosti Kosova.

Osobitná správa č. 1/2022 Podpora EÚ pre právny štát na západnom Balkáne: napriek úsiliu zásadné problémy pretrvávajú je k dispozícii na webovom sídle EDA (eca.europa.eu).

V septembri minulého roku EDA uverejnil osobitnú správu o [opatreniach EÚ na boj proti veľkej korupcii na Ukrajine](#).

EDA prezentuje svoje osobitné správy Európskemu parlamentu a Rade EÚ, ako aj iným zainteresovaným stranám, napríklad národným parlamentom, subjektom z oblasti priemyslu a zástupcom občianskej spoločnosti. Veľká väčšina odporúčaní, ktoré v našich správach predkladáme, sa zavádza do praxe.

Kontakt pre tlač

Tlačové oddelenie EDA: press@eca.europa.eu

- Vincent Bourgeais: vincent.bourgeais@eca.europa.eu - Mobil: (+352) 691 551 502
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu - Mobil: (+352) 691 553 547